

Vårby gårds kyrka

Antikvarisk kontroll vid markarbeten på kyrkotomten, Vårby gårds kyrka,
Huddinge socken,
Huddinge kommun, Södermanland

Lisa Sundström
Rapport 2004:18

Vårby gårds kyrka

Antikvarisk kontroll vid markarbeten på kyrkotomten, Vårby gårds kyrka,
Huddinge socken, Huddinge kommun, Södermanland

Lisa Sundström
Rapport 2004:18

Rapporten finns i PDF-format på adressen
stockholms.lans.museum

 STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Box 6176 102 33 Stockholm
Tel 08-690 69 60 Fax 08-32 32 72
Besöksadress: Klarahuset, Sabbatsbergsvägen 6
Hemsida stockholms.lans.museum

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Stockholm 2004

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	7
Administrativa uppgifter	7
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	7
Utförda åtgärder	8
Markbeläggning	8
Stenarbeten.....	8
Stödmurar med räcken.....	8
Parkeringsytor	8
Bänkar.....	8
Belysning.....	8
Papperskorgar.....	8
Växtlighet	8
Avvikelser från arbetshandlingar	9
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	9

Sammanfattning av utförda åtgärder

Arbetena har bestått i upprustning av utemiljön kring kyrkan. Åtgärderna har omfattats av bl a nyasfaltering, skapande av ett kyrktorg och en uteplats vid församlingsexpeditionen samt återställande av planteringar. Principen för arbetena har varit att utgå ifrån Harald Tafvelins skisser för att återknyta till ursprungsutförandet samt att skapa en funktionell miljö.

Administrativa uppgifter

Objekt: Vårby gårds kyrka

Socken: Huddinge

Kommun: Huddinge

Landskap: Södermanland

Arbetshandlingar: Markplanering vid Vårby gårds kyrka, Arkitekt Stensson AB, M2

Arkitekter AB, 2003-05-13

Länsstyrelsens beslut: 2041-02-79728

Länsmuseets D.nr: 2002:200

Byggherre/beställare: Huddinge kyrkliga samfällighet

Bygglédare/arkitekt: Arkitekt Stensson AB, M2 Arkitekter AB

Entreprenörer: Mark & Betong AB

Antikvarisk kontrollant: Stockholms läns museum, Lisa Sundström

Byggnadstid: 2003-2004

Antikvarisk slutbesiktning: 2004-06-23

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Vårby gårds kyrka är uppförd 1975 efter ritningar av arkitekten Harald Tafvelin. Kyrkan är upptagen på Riksantikvarieämbetets lista över kulturhistoriskt märkliga kyrkobyggnader uppförda efter 1939.

Markytorna kring kyrkan är utförda med asfalterade ytor med karaktärsförstärkande detaljer som stenblock och träd.

Utemiljön genomfördes sannolikt inte enligt Tafvelins ursprungsförslag i sin helhet. Miljön har efter 1975 förändrats genom tillfälliga lösningar och var sliten.

Utförda åtgärder

Markbeläggning

Asfaltsytorna samt betongplattorna under skärmtaken var slitna och spruckna. Markytorna har nyasfalterats och kyrktorget lagts med betongplattor och gatsten. Vid församlingsexpeditionens entré har anordnats en mindre uteplats med lika markbeläggning som på kyrktorget. Även övriga entréer har stensatts på samma sätt.

Stenarbeten

Mot gräs- och grusplanteringen mot berget ersattes kantstenen av betong mot granit. Vid kyrktorget återskapades ett stensatt parti planerat för sommarblomsterplantering som försvunnit alternativt inte hade förverkligats. Stenarna i rullstensröset i slänten nedanför den nordöstra stödmuren var i oordning och lades om.

Stödmurar med räcken

Vid församlingsexpeditionens uteplats och parkeringsytan vid Vårby allé uppfördes stödmurar i betong med räcken av märket Slottsbro Urban med mörkgrön färg (RAL 6005).

Parkeringsytor

Parkering har skett längs hela byggnadens syd- och östfasader med otillräckligt antal parkeringsplatser varför bilar även parkerat på kyrktorget. Nya parkeringsplatser skapades vid infarten från Vårby allé. Vidare parkeringytor skapades genom att två permanenta sopcontainrar togs bort. Parkeringsplatserna har markerats med vit färg.

Bänkar

Sittplatser har anordnats genom fasta bänkar vid uteplatsen samt vid kyrktorget av märket Slottsbro Hvilan med mörkgrön färg (RAL 6005).

Belysning

Samtliga befintliga pollare har behållits men ansågs ej ge tillräcklig belysning. Belysningen har kompletterats med höga belysningsstolpar av märket Thorn Victor till en höjd av 4,5 m med vita armaturhus och mörkgröna (RAL 6005) stolpar.

Papperskorgar

Nya papperskorgar har placerats vid samtliga entréer av märket Slottsbro City med mörkgrön färg (RAL 6005).

Växtlighet

Befintliga växter enligt Tafvelins ursprungliga växtplan var delvis i dåligt skick på grund av bristande näringstillförsel, självsådda träd och oönskad sly. Skadade träd har ersatts med nya lika befintliga, självsådda träd har tagits bort och sly rensats. Vid komplettering av växtlighet har Tafvelins ursprungsritningar används som utgångspunkt. Kyrktorgets vårdträd bedömdes vara så skadat att det ersattes med ett nytt Fågelbärsträd.

Avvikelser från arbetshandlingar

Vid anordnande av uteplatsen vid församlingsexpeditionens entré samt norr om denna har puts tillkommit på delar av sockeln p g a nivåsenkning av markytan mot byggnaden.

Ett par skadade cypresser och tallar har avverkats i den kantförsedda gräs- och grusplanteringen vid kyrkans sida mot berget. Träd av samma art skall återplanteras.

Ett berberisbuskage söder om kyrktorget ersätts med lingonoxbär och rödbladig japansk lönn med snarlik färgställning och utbredning som berberisbuskaget.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Vid planering av upprustningsåtgärderna har arkitekterna utgått från Thafvelins skisser och tankegångar. Genom återskapande och bevarande av miljön har Thafvelins idéer i hans ursprungsförslag förstärkts. Praktiska och funktionella krav har medfört tillkommande element som oundvikligt blir ett tillskott från vår tid.



Plantering mot berget med nya kantstöd av granit och ny belysningsarmatur. Foto: Lisa Sundström, juni 2004.



Entré åt norr med rullstensröse efter upprustning. Foto: Lisa Sundström, juni 2004.



*Kyrkorget efter upprustning.
Foto: Lisa Sundström, juni 2004.*



*Entré vid församlingsexpeditionen efter upprustning.
Foto: Lisa Sundström, juni 2004.*